

Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annetun lain muuttamisesta

<https://www.lausuntopalvelu.fi/FI/Proposal/Participation?proposalId=62b37f5d-6ea1-412c-934f-b490c21d2887&respondentId=00000000-0000-0000-0000-000000000000&proposalLanguage=da4408c3-39e4-4f5a-84db-84481bafc744>

OnZero Finland Oy kehittää ja operoi vihreitä datakeskuksia Suomessa. Otamme talteen palvelinten ylimääräisen lämmön, joka johdetaan kaukolämpöjärjestelmiin ja korvaa hiilidioksidipäästöjä aiheuttavia polttoaineita, kuten biomassaa, turvetta ja maakaasua.

Suomi on saavuttanut vahvan maineen kestävän digitaalisen infrastruktuurin keskuksena - osittain kilpailukykyisen sähköverotuksensa ansiosta. Ehdotukset datakeskusten sähköveron korottamisesta vaarantaisivat tämän kehityksen sekä uhkaisivat miljardien investointien toteutumista ja kasvavaa puhtaan ja kohtuuhintaisen lämmön lähdettä suomalaisiin koteihin.

Esityksen vaikutusarviointi on lyhyt eikä siinä verrata datakeskusten positiivisia vaikutuksia verotukseen. Kuten alla on esitetty, datakeskuksilla on kuitenkin useita positiivisia vaikutuksia suomalaiseen yhteiskuntaan.

1. Datakeskukset edistävät investointeja ja digitaalista joustavuutta

- Suomeen on investoitu datakeskuksiin 3-4 miljardia euroa viime vuosikymmenen aikana.
- Operaattorit ovat valinneet Suomen vakaan politiikan, viileän ilmaston ja alhaisen sähköveron vuoksi.
- Veronkorotus vähentäisi suoraan Suomen houkuttelevuutta verrattuna Ruotsiin, Tanskaan ja Norjaan, jotka kilpailevat aktiivisesti datakeskusinvestoinneista.
- Sähköveroedun säilyttäminen on erittäin tärkeää, jotta Suomi pysyy jatkossakin houkuttelevana investointikohteena tällä alalla.

Datakeskusinvestointien saaminen Suomeen on linjassa hallituksen politiikan kanssa. Vuoden 2023 hallitusohjelman mukaan hallitus edistää datakeskusten sijoittumista Suomeen huomioiden sähköverkkojen liityntämahdollisuudet sekä hukkalämmön hyödyntämisen kaukolämmössä.

2. Pienemmät lämmityskustannukset suomalaisille - nyt ja tulevaisuudessa

Datakeskusten hukkalämpö on yksi edullisimmista energialähteistä, joka edistää seuraavia tavoitteita:

- Jos hukkalämpö korvaa edes 10-15 prosenttia kaupungin fossiilipohjaisesta tai sähkökattilalämmöstä, se voi alentaa kaukolämmön hintaa 2-5 euroa megawattitunnilta, mikä on merkittävä asia kymmenille tuhansille kotitalouksille.
- Kaukolämmön tarjoajat voivat tarjota halvempia ja vakaampia lämmityshintoja lisäämällä edullisen hukkalämmön tuotantomenetelmiinsä.
- Tasaa kuluttajien lämmityslaskuja erityisesti talven huippukulutuksen aikana.
- Antaa lisää aikaa ja pienentää tarvetta kalliille infrastruktuurihankkeille, joita muuten tarvittaisiin energiantensiivisempiin järjestelmiin, kuten sähkökattiloihin.
- Etenkin pienemmän mittakaavan datakeskukset voivat tukea lämmöntuotannon hajauttamista ja siten tuoda tehokkaammin lämpöä kaukolämpöverkkoihin sinne, missä sitä todella tarvitaan.

Sähköveron korottaminen ei kannustaisi investoimaan hukkalämmön talteenottoinfrastruktuuriin, mikä johtaisi siihen, että riippuvuus kalliimmista lämmönlähteistä lisääntyisi ja siirtyisi kotitalouksien maksettavaksi.

3. Ylivoimainen vaihtoehtoihin lämmitystekniikoihin verrattuna

Lämmityslähde	Arvioidut kustannukset MWh:ta kohti	Tehokkuus	Vaaditut investoinnit
Datakeskuksen lämpö	€<40	~95 % (suora siirto)	Suurelta osin yksityisen sektorin maksama
Lämpöpumput (laajamittaiset)	€40-60	~250-300%	Korkeat investointikustannukset (1 milj. euroa/MW), riippuvainen sähköverkosta.
Sähkökattilat	80-120 euroa (sähkömarkkinahinnan mukaan).	~99%	Kohtuulliset investointikustannukset (0,2 miljoonaa euroa/MW), korkeat käyttökustannukset.

- Lämpöpumput ja sähkökattilat ovat käyttökelpoisia mutta kalliita. Niiden kustannustehokkuus heikkenee talven huippukysynnän aikana, jolloin sähkön hinta nousee.
- Hukkalämpö on vakaata ja paikallista, mikä pienentää sähköverkon kuormitusta ja minimoi siirrosta aiheutuvat energiahäviöt.

Datakeskusten verottaminen ankarammin voisi vähentää operaattoreiden investointeja hukkalämmön talteenottojärjestelmiin, jotka jo nyt edellyttävät monimutkaista infrastruktuuria ja alkupääomaa.

4. Yhdenmukaisuus Suomen ilmasto- ja energiapolitiikan kanssa

- Tukee Suomen hiilineutraaliustavoitetta vuoteen 2035 mennessä.
- Korvaa fossiilipohjaisen lämmön (hiili, turve) hiilivapaalla hukkalämmöllä.
- Parantaa energiaomavaraisuutta ja järjestelmän joustavuutta vähentämällä riippuvuutta tuontipolttoaineista ja -sähköstä.

Monista muista lämmöntuotantotavoista poiketen, toimivat luontoa ja ympäristöä vahingoittamatta. Suomen tulisi tunnustaa ja huomioida energiatehokkaat ja ympäristöystävälliset datakeskukset. Datakeskukset, jotka aktiivisesti toimittavat hukkalämpöä kunnallisiin tai alueellisiin kaukolämpöjärjestelmiin, tulisi säilyttää alemmassa sähköveroluokassa.

5. Työpaikkojen luominen ja taloudellinen lisäarvo eri puolilla Suomea

Datakeskukset eivät ole vain energia- tai teknologia-alan hyödykkeitä, vaan ne ovat pitkän aikavälin talouden vetureita, erityisesti paikallisesti pienillä paikkakunnilla.

Suora ja välillinen työpaikkojen luominen:

- Tyypillinen suuren mittakaavan datakeskus luo:
 - 300-500 pysyvää työpaikkaa toiminnan, kunnossapidon ja turvallisuuden alalla.
 - Jopa 1 500 välillistä työpaikkaa rakentamisen ja toimitusketjun aikana.

Laajempi taloudellinen vaikutus:

- Yhteistö- ja kiinteistöverotuotot

- Paikallisten palvelujen lisääminen: kuljetus, ateriapalvelut, logistiikka, kiinteistöt.
- Kasvumahdollisuuksia valokuituja, LVI- ja sähköjärjestelmiä sekä ohjelmistoja toimittaville pienille ja keskisuurille yrityksille (pk-yrityksille)
- Mahdollisuudet tekniseen koulutukseen ja ammattitaidon parantamiseen erityisesti maaseudulla ja pienemmissä kunnissa, joissa mahdollisuudet voivat muutoin olla melko rajatut